

KONSUMUJEMY ŚWIAT

konspekt warsztatu

Poziom: gimnazjum

Przedmiot: biologia

Podstawa programowa:

Biologia: Treści nauczania:

8. Działania człowieka w środowisku przyrodniczym i ich konsekwencje.

Skrót zajęć:

W trakcie zajęć uczniowie zapoznają się z podstawowymi pojęciami: konsument oraz konsumpcja, a także dowiedzą się, na czym polega merchandising. Zrozumieją zależność pomiędzy naszym stylem życia i codziennymi wyborami konsumenckimi a stanem środowiska. Nauczą się, jak opierać się ogólnej atmosferze konsumpcjonizmu i jak unikać nieodpowiedzialnych zakupów.

Cele:

Po zajęciach uczeń:

- rozumie wpływ konsumpcyjnego stylu życia na ilość powstających odpadów oraz jego powiązania z innymi zagrożeniami środowiska,
- wie, jakiego rodzaju produkty i ich opakowania są szkodliwe dla środowiska, które z nich szkodzą środowisku mniej, a które mu sprzyjają,
- przy wyborze produktów uwzględnia ich oddziaływanie na środowisko i znaki ekologiczne,
- dokonuje świadomych i rozsądnych wyborów konsumenckich.

Czas realizacji:

2 godziny lekcyjne

Pomoce:

- karty pracy (załącznik),
- punktacja do testu (załącznik),
- kolorowe gazetki reklamowe ze sklepów, kartki A3, kredki, klej, nożyczki etc.

Metody i techniki pracy:

- dyskusja,
- test,
- praca w grupach,
- burza mózgów,
- projekt plastyczny.

Przebieg zajęć:

1) Prowadzący dokonuje podziału uczniów na 5 grup (ilość grup zależy od liczby uczniów). Każda grupa będzie pracować przy oddzielnym stoliku.

2) Prowadzący rozdaje każdej grupie karty pracy i przeprowadza krótką rozmowę z dziećmi. Wyjaśnia pojęcia: konsumpcja i konsument (zadanie a na karcie pracy).

3) Uczniowie, przy pomocy prowadzącego, zastanawiają się nad efektami nadmiernej konsumpcji dla człowieka oraz nad wpływem konsumpcyjnego stylu życia człowieka na ilość odpadów zanieczyszczających środowisko.

4) Następnie uczniowie rozwiązują test (zadanie 2). Chodzi tu o to, żeby odpowiedzi były zgodne z prawdą, a nie np. dopasowywane do odpowiedzi kolegi. Celem tego testu jest wskazanie, jakim każdy uczeń jest konsumentem. Po rozwiązaniu prowadzący czyta punktację, a uczniowie zapisują na swojej karcie odpowiedzi odpowiednie ilości punktów za każde zadanie. Kiedy już wszyscy uczniowie zsumują punkty, jakie udało im się zdobyć, prowadzący odczytuje przedziały punktowe i opisy do każdego z nich (punkcja do testu poniżej konspektu). Należy także omówić poszczególne pytania, zastanawiając się, dlaczego dana odpowiedź była punktowana najniżej czy najwyżej. W ten sposób omówione zostaną najważniejsze kwestie dotyczące oddziaływania konsumpcji na środowisko.

5) Kolejną część zajęć – zadanie 3 na karcie pracy - poświęcona jest merchandising`owi.

Uczniowie czytają w ciszy załączony tekst i zapoznają się ze znaczeniem merchandising`u. Prosimy, aby podczas czytania uczniowie zaznaczali w tekście podstawowe zabiegi stosowane w ramach merchandising`u. Następnie prowadzimy krótką dyskusję na temat chwytów wymienionych w tekście: czy uczniowie spotkali się z nimi w supermarketach? A może zauważyli także inne chwytów sklepów mające skłonić nas do zakupów?

6) Gdy uczniowie wiedzą już, co to jest merchandising, projektują w grupach swój własny supermarket. Ich celem jest takie zaprojektowanie sklepu, by był on jak najbardziej dochodowy. W tym celu uczniowie stosują zabiegi z tekstu. Do zaprojektowania sklepu posłużą im materiały plastyczne (klej, papier, nożyczki) oraz kolorowe gazetki reklamowe z hipermarketów. Następnie uczniowie prezentują swoje prace reszcie klasy z omówieniem, jakie sztuczki zastosowali w "swoim" sklepie.

7) Prowadzący dokonuje podsumowania zajęć. Należy tu wspomnieć, że każdy człowiek jest odpowiedzialny za środowisko i jego degradację. Dzięki przemyślanym wyborom konsumenckim, np. kupowaniu produktów, których opakowania da się powtórnie wykorzystać, możemy sprawić, że zmniejszy się zużycie surowców naturalnych i energii oraz ilość odpadów zanieczyszczających środowisko. Ważne jest również, aby kupować produkty regionalne, kupować tylko to, co naprawdę będzie nam potrzebne i kierować się przy wyborze jakością oraz wpływem produktu na środowisko naturalne, a nie estetyką opakowania, czy aktualną promocją. Wchodząc do hipermarketu z dobrze przemyślaną listą zakupów dbamy nie tylko o swój portfel, ale i o środowisko naturalne.

PUNKTACJA ODPOWIEDZI TESTOWYCH (zadanie 2 na karcie pracy)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a	0,5	2	0,5	0,5	0,5	za każdy	-0,5	1	-0,5	-1
b	-1	-1	0,5	-0,5	-1	wymieniony rodzaj	-1	2	0	-0,5
c	1,5	0	1,5	1	2	opakowania: 0,5	0	1,5	2	2
d		1	0,5	2	1	(papier, plastik, metal, szkło,	2	-1		0
e			0,5	0	0	mieszane, drewno, tekstylia)				
f			2		1,5					
g			-1							

Wyniki testu:

< 0 pkt.: Konsumujesz świat bezmyślnie, nie zwracając najmniejszej uwagi na środowisko. Nie interesuje Cię stan otaczające przyrody. Musisz to koniecznie zmienić!!!

0,5 - 7 pkt.: W wyniku dużych i głośnych kampanii proekologicznych udaje Ci się czasami zauważyć problemy środowiska spowodowane nadmiernym konsumpcjonizmem. Popracuj nad sobą!!!

7,5 -15 pkt.: Masz świadomość negatywnego wpływu na środowisko nieodpowiedzialnych zakupów, ale nie zawsze zachowujesz się jak prawdziwy ekokonsument.

15,5 - 21pkt.: Jesteś prawdziwym ekokonsumentem!! Świecisz przykładem i bardzo dbasz o środowisko. Oby tak dalej!!! Gratulacje!!!